

Projekt pt.: „**MODELOWE ROZWIĄZANIA NA TRUDNE WYZWANIA - Plan Rozwoju Lokalnego i Instytucjonalnego Stalowej Woli**”, o wartości 15 328 498,86 zł, realizowany jest w ramach Programu Rozwój Lokalny. Projekt dofinansowany został ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 (85%) oraz ze środków Budżetu Państwa (15%). Projekt ma na celu poprawę rozwoju lokalnego i instytucjonalnego Stalowej Woli. Projektem zarządza Lider – Gmina Stalowa Wola.

Wspólnie działamy na rzecz Europy **zielonej**, **konkurencyjnej** i **sprzyjającej integracji społecznej**.
www.norwaygrants.pl i www.norwaygrants.org

WYNIKI ANKIETY

Ankieta

PRZYSTANKI NASZEJ HISTORII. EKOpunkty informacji o lokalnym dziedzictwie Stalowej Woli

Projekt pt.: „**MODELOWE ROZWIĄZANIA NA TRUDNE WYZWANIA - Plan Rozwoju Lokalnego i Instytucjonalnego Stalowej Woli**”, o wartości 15 328 498,86 zł, realizowany jest w ramach Programu Rozwój Lokalny. Projekt dofinansowany został ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 (85%) oraz ze środków Budżetu Państwa (15%). Projekt ma na celu poprawę rozwoju lokalnego i instytucjonalnego Stalowej Woli. Projektem zarządza Lider – Gmina Stalowa Wola

Wspólnie działamy na rzecz Europy **zielonej**, **konkurencyjnej** i **sprzyjającej integracji społecznej**.
www.norwaygrants.pl i www.norwaygrants.org

STALOWA WOLA, 13.11.2022

WSTĘP

Dziękujemy za udział w ankiecie „Przystanki naszej historii. Ekopunkty informacji o lokalnym dziedzictwie Stalowej Woli”, przygotowanej przez Zespół Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli. Wyrażone w ramach ankiety opinie i sugestie są dla nas ważnym źródłem informacji, które wykorzystamy na tworzonej ścieżce edukacyjnej. Ankieta „Przystanki naszej historii. Ekopunkty informacji o lokalnym dziedzictwie Stalowej Woli” została przygotowana przez pracowników Muzeum, zaangażowanych w proces wypracowania koncepcji przystanków (4 os.) i konsultowana z Zespołem ds. PRL/PRI NORW Urzędu Miasta Stalowej Woli oraz doradcą miast ze Związku Miast Polskich. Badanie ankietowe było elementem realizowanego przez miasto projektu pt. „MODELOWE ROZWIĄZANIA NA TRUDNE WYZWANIA – Plan Rozwoju Lokalnego i Instytucjonalnego Stalowej Woli”, dofinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 (85%) oraz Budżetu Państwa (15%), w ramach Programu Rozwój Lokalny. We współpracy z Gminą Stalowa Wola chcemy wyróżnić znajdujące się w Stalowej Woli historyczne miejsca i zabytkowe budynki, sytuując w ich pobliżu nowoczesne EKOpunkty informacji o lokalnym dziedzictwie. Serdecznie zapraszamy do dalszego udziału w procesie tworzenia ścieżki edukacyjnej dot. zabytków naszego miasta. Zainteresowanych współpracą w tym zakresie zapraszamy do kontaktu z zespołem muzealnym na adres mailowy eskromak@muzeum.stalowawola.pl.

CEL ANKIETY

Celem ankiety było poznanie i pozyskanie opinii o powstających punktach informacji historycznej na ścieżce edukacyjnej w przestrzeni Stalowej Woli: osiedli Charzewice i Rozwadów oraz dawnej wsi Pławo. Chcieliśmy poznać oczekiwania mieszkańców Stalowej Woli co do zaplanowanych punktów, które będą informować o wartych uwagi zabytkowych miejscach i budynkach znajdujących się na terenie naszego miasta.

FORMA I SPOSÓB UPOWSZECHNIENIA ANKIETY

Badanie ankietowe przeprowadzono w formie elektronicznej i stacjonarnej w okresie od 1.04.2022 – 30.06.2022. Zrealizowano zadanie ankietowania mieszkańców w ramach działań konsultacyjnych dot. utworzenia EKOpunktów. Ankietowanie odbywało się za pomocą formularza dostępnego online oraz stacjonarnego udostępnienia wydruku ankiety w muzeum (dla osób nie dysponujących dostępem do Internetu).

Informacje o ankiecie zostały:

- zamieszczone na stronie internetowej Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli www.muzeum.stalowawola.pl. – publikacja w 1 kwietnia 2022 r.

<https://muzeum.stalowawola.pl/pl/muzeum/aktualnosci/item/3155-ii-konsultacje-spo%C5%82eczne>

<https://muzeum.stalowawola.pl/pl/projekty/item/3066-przystanki-naszej-historii>

<https://muzeum.stalowawola.pl/pl/muzeum/aktualnosci/item/3123-badania-ankietowe-przystanki-naszej-historii-ekopunktury-informacji-o-lokalnym-dziedzictwie-stalowej-woli>

- zamieszczone na Facebooku w ramach konta Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli – publikacja z 1.04.2022 r., 5.05.2022 r., 18.06.2022 r.

<https://www.facebook.com/page/121161711244895/search?q=ankieta>

- upowszechnione w czasie imprezy Noc Muzeów, która odbyła się 14.05.2022 r. w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli (stoisko z laptopem umożliwiającymi wypełnienie ankiety w formie elektronicznej)

- przesłane drogą mailową do Lidera Projektu z prośbą dot. upowszechnienia informacji o ankiecie wśród Partnerów Projektu: Miejski Dom Kultury, Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. Komisji Edukacji Narodowej w Stalowej Woli, Stowarzyszenie STREFA SPOTKAŃ, Stowarzyszenie Ruch Pomocy Psychologicznej INTEGRACJA, Stowarzyszenie Przyjaciół Klasztoru Braci Mniejszych Kapucynów w Stalowej Woli Rozwadowie POKÓJ I DOBRO, Stowarzyszenie Centrum Aktywności Społecznej SPECTRUM, Centrum Aktywności Seniora, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- Informacje o ankiecie dot. EKOpunktów ukazały się również w mediach: tygodnik „Sztafeta” nr 12 z dnia 24.03.2022

- Informacje o ankiecie ukazały się również na FB CAS – Partnera Projektu:
<https://www.facebook.com/page/106664795088531/search/?q=ankieta>
z 20.04.2022 r.

- Informacje o ankiecie zostały zaprezentowane mieszkańcom Stalowej Woli podczas I, II, III Konsultacji Społecznych, które odbyły się w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli:

I Konsultacje Społeczne – 17 marca 2022 r.

II Konsultacje Społeczne – 9 czerwca 2022 r.

III Konsultacje Społeczne – 23 października 2022 r.

Na ostatnim spotkaniu zebrani zapoznali się również z wynikami ankiety.

SPOSÓB PREZENTACJI DANYCH

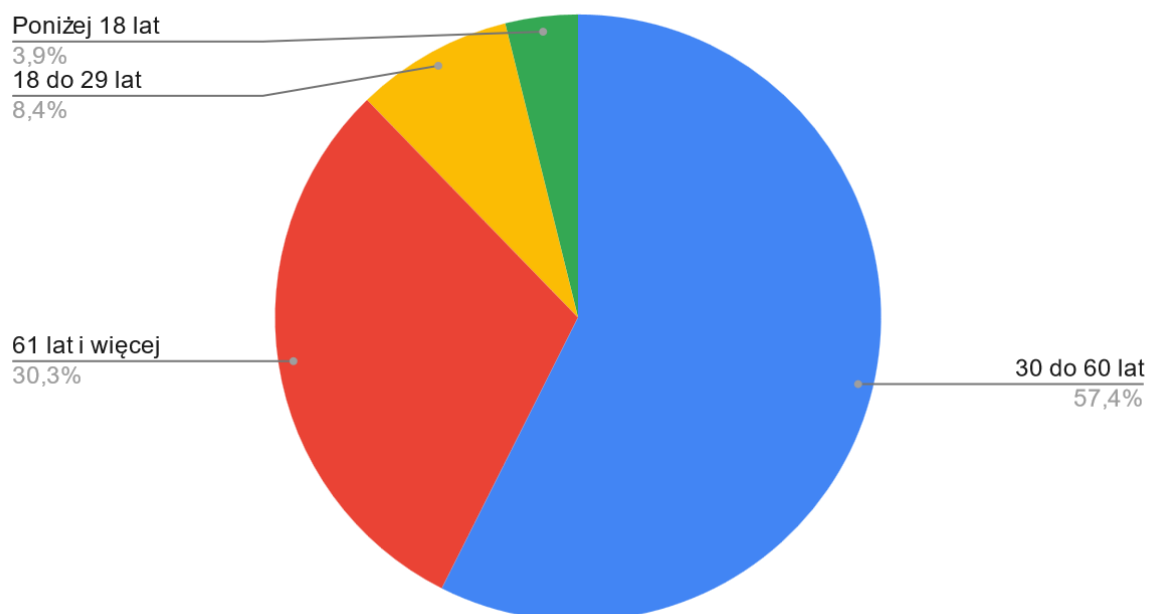
Dane zaprezentowane w niniejszej analizie zostały pokazane głównie jako odsetek osób, które wybrały daną odpowiedź, oraz przytoczenie odpowiedzi i komentarzy.

WYNIKI ANKIETY

W ankiecie wzięło udział: 124 osoby online oraz 31 osób stacjonarnie, łącznie 155 osób, w tym 113 kobiet (72,9%) i 42 mężczyzn (21,1 %). Ponad połowa respondentów to osoby w wieku 30-60 lat (57,4%). Strukturę wiekową badanych przedstawia poniższy wykres:

Wykres nr 1

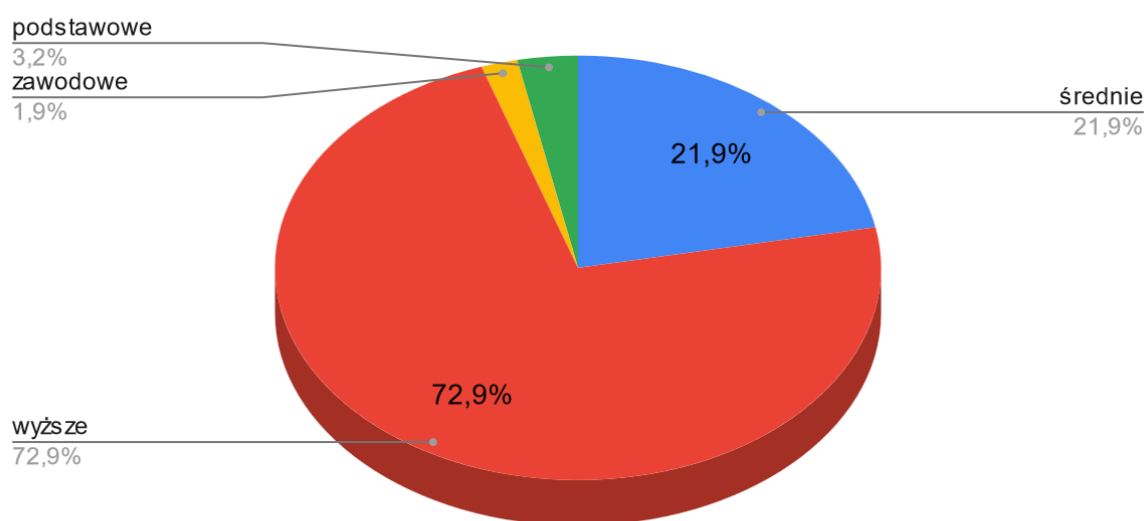
Struktura wiekowa ankietowanych

W ankiecie wzięły udział głównie osoby z wyższym wykształceniem (72,9%) i kolejno ze średnim (21,9%), podstawowym (3,2%) i zawodowym (1,9%) co obrazuje poniższy wykres:

Wykres nr 2

Wykształcenie respondentów

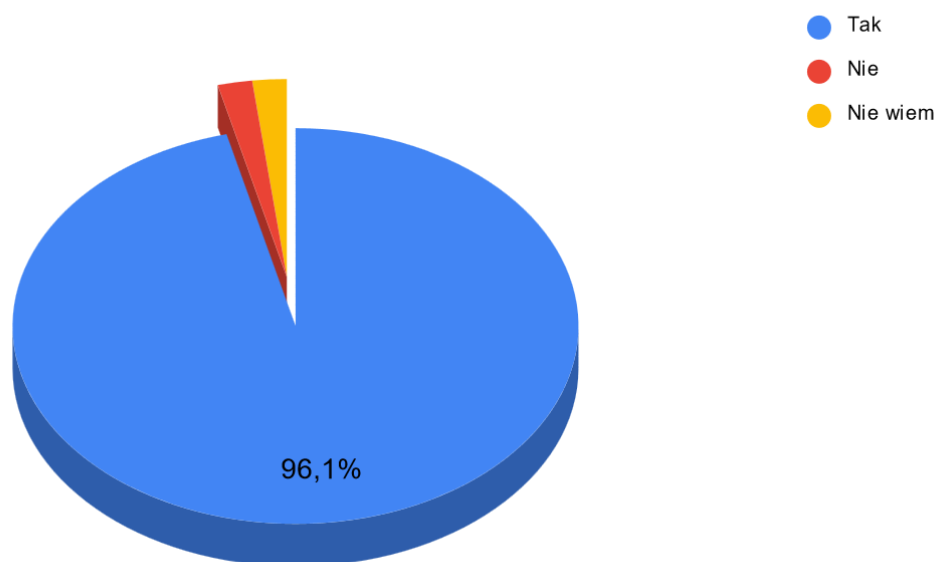
W ankiecie wypowiedzieli się głównie mieszkańcy miasta Stalowa Wola (82,6%), do których ankieta była docelowo kierowana, oraz osoby spoza miasta (17,4%). 60,6% spośród ankietowanych wskazało Stalową Wolę jako miejsce swojego urodzenia.

Pytanie 1

Pierwsze pytanie ankiety dotyczyło znajomości historycznych miejsc i zabytkowych budynków w Stalowej Woli. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło zdecydowana większość – 91,6% respondentów.

Wykres nr 3

Pytanie 1. Czy znasz jakieś historyczne miejsca i zabytkowe budynki w Stalowej Woli?

Pytanie 2

Drugie pytanie dotyczyło wybrania z przygotowanej przez Muzeum listy historycznych miejsc i zabytkowych budynków w Stalowej Woli, na terenie osiedli Charzewice, Rozwadów i dawnej wsi Pławo. Ankietowani mieli zaznaczyć, które spośród wymienionych powinny być wyróżnione w ścieżce EKOpunktów informacji o lokalnym dziedzictwie Stalowej Woli. Respondenci mogli wybrać dowolną ilość odpowiedzi spośród listy. Wytypowane miejsca to:

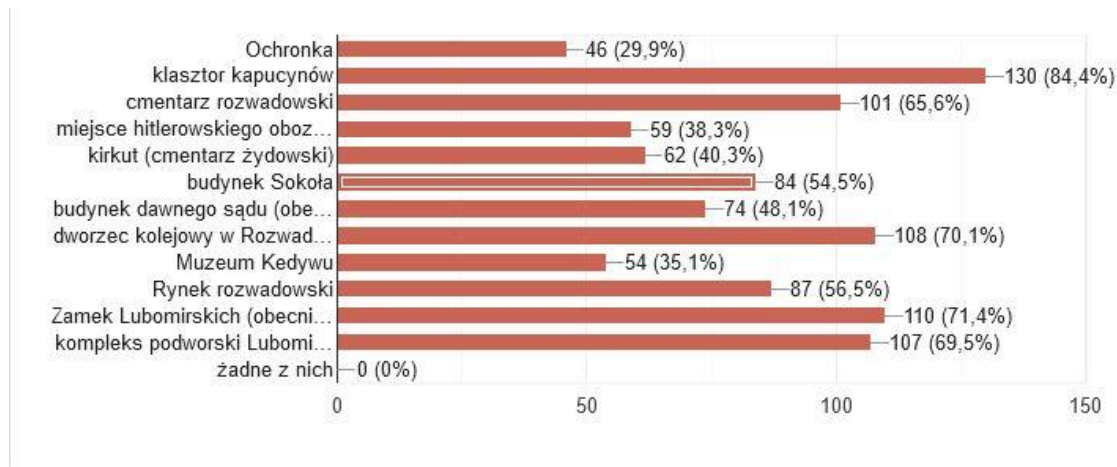
- a) Ochronka,
- b) klasztor kapucynów,
- c) cmentarz rozwadowski,
- d) miejsce hitlerowskiego obozu pracy na Młodyniu,
- e) kirkut (cmentarz żydowski),
- f) budynek Sokoła,
- g) budynek dawnego sądu (obecnie Galeria Malarstwa A. Karpińskiego),

- h) dworzec kolejowy w Rozwadowie,
- i) Muzeum Kedywu,
- j) Rynek rozwadowski,
- k) Zamek Lubomirskich (obecnie Muzeum Regionalne),
- l) kompleks podworski Lubomirskich (park w Charzewicach),
- m) żadne z nich.

Rozkład odpowiedzi prezentuje poniższy wykres, w którym respondenci największą liczbę głosów oddali kolejno na: klasztor kapucynów (84,4 %), Zamek Lubomirskich (71,4%), dworzec kolejowy w Rozwadowie (70,1%), kompleks podworski Lubomirskich (69,5 %), Rynek rozwadowski (56,5%), budynek Sokoła (54,5%), budynek dawnego Sądu (48,1%), kirkut (cmentarz żydowski) (40,4%).

Wykres 4

Pytanie 2. Muzeum przygotowało listę historycznych miejsc i zabytkowych budynków w Stalowej Woli, na terenie osiedli Charzewice, Rozwadów i dawnej wsi Pławo. Zaznacz, które spośród nich powinny być wyróżnione w ścieżce EKOpunktów informacji o lokalnym dziedzictwie Stalowej Woli (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź).

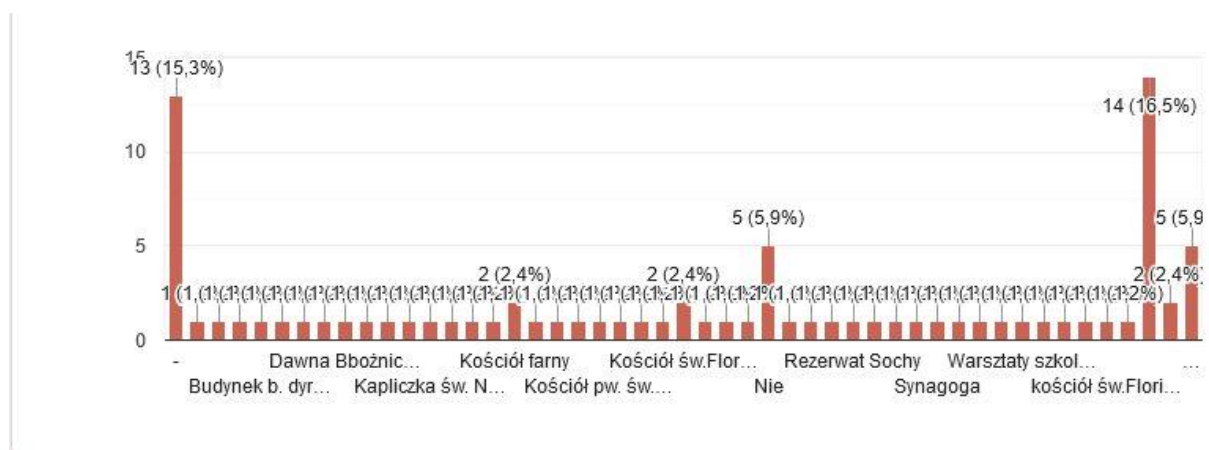
Pytanie 3

W kolejnym pytaniu respondenci mieli wskazać inne historyczne miejsca i zabytkowe budynki w Stalowej Woli, na terenie osiedli Charzewice, Rozwadów i dawnej wsi Pławo, które nie znalazły się na przygotowanej przez Muzeum liście. Na to pytanie odpowiedziało tylko 85 osób. Respondenci wskazywali kilkadziesiąt obiektów i miejsc. Niektóre z nich znajdują się również poza wskazanymi w pytaniu osiedlami. Najczęściej wymienianymi były kościoły: kościół p.w. św. Floriana i kościół pw. M.B. Szkaplerznej. Ponadto wymieniano:

Miejsce pamięci w Charzewicach obok wiaduktu-chyba grób
 Budynek dyrekcji HSW (obecnie Urząd Miasta)
 Kapliczki w Charzewicach i na Pławie
 Warsztaty szkolne ul. Hutnicza
 Miejsca pamięci zamordowanych w II wojnie światowej
 Park Charzewice
 Kościół pw. Św. Floriana (z drewnianą dzwonnica)
 Dawna dzielnica dyrektorska, urzędnicza
 Dawna parowozownia w Rozwadowie,
 Młyn z czerwonej cegły w Rozwadowie, budynek synagogi w Rozwadowie
 Budynki Zakładów Południowych, Huta Aluminium, Budynki mieszkalne osiedla Zakładów Południowych
 Kapliczka Nepomucena przy ul. Lipowej, tzw. Maźnica w Charzewicach (rozstrzelano ponad 20 osób).
 Budynek Dyrekcji naczelnej Huty, Hutnik, wyszczególnienie nazw przedwojennych osiedli robotnicza, majsterska, dyrektorska, opis ciekawych elementów architektury
 Architektura Art Deco w Stalowej Woli
 Stalowania i walcownia Huty Stalowa Wola
 Dawna Bożnica żydowska przy ul. Jagiellońskiej, miejsce pamięci rozstrzelanych więźniów przy ul. Rozwadowskiej
 Cmentarzysko kultury łżyckiej przy ul. Sandomierskiej
 Rezerwat Sochy
 Synagoga
 Ilość oddanych głosów obrazuje poniższy wykres:

Wykres 5

Pytanie 3. Czy znasz inne historyczne miejsca i zabytkowe budynki w Stalowej Woli, na terenie osiedli Charzewic, Rozwadowa i dawnej wsi Pławo, które nie znalazły się na tej liście? Jeśli, tak wskaż które.

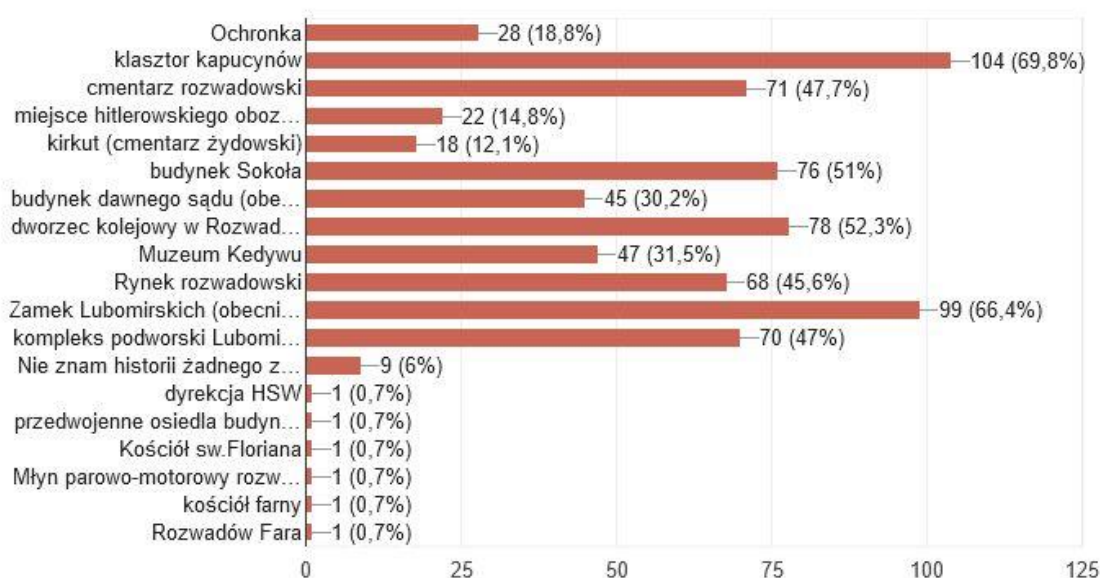
Pytanie 4

Pytanie kolejne dotyczyło znajomości historii tych miejsc lub zabytkowych budynków, które zostały zawarte w liście. Respondenci (149 odpowiedzi, 6 osób nie zaznaczyło żadnego punktu) zadeklarowali największą znajomość historii klasztoru kapucynów (69,8%), Zamku Lubomirskich (66,4%), dworca kolejowego w Rozwadowie (52,3%), budynku Sokoła (51%). Nieznajomość żadnego z wymienionych obiektów

zadeklarowało 6% ankietowanych, którzy odpowiedzieli na to pytanie. Mniej niż połowa respondentów deklaruje znajomość historii cmentarza rozwadowskiego (47,7%), kompleksu podworskiego Lubomirskich (47%), rynku rozwadowskiego (45,6%), Muzeum Kedywu (31,5%), budynku dawnego sądu (30,2%), Ochronki (18,8%), miejsca hitlerowskiego obozu na Młodyniu (14,8%), kirkutu (12,1%). Część ankietowanych wskazała znajomość historii innych zabytków na terenie Stalowej Woli. Wykres poniższy ilustruje rozkład oddanych liczbowo i procentowo odpowiedzi:

Wykres 6

Pytanie 4. Zaznacz na poniższej liście te historyczne miejsca lub zabytkowe budynki, których historia jest ci znana (można zaznaczyć więcej niż 1 odpowiedź).

Pytanie 5

W pytaniu piątym pytaliśmy respondentów o źródła ich wiedzy o zabytkowych budynkach i miejsc znajdujących się w Stalowej Woli. Ankietowani (odpowiedziało 139 osób) wskazywali najczęściej na publikacje książkowe (62,6%), Internet (60,4%), opowieści rodzinne (43,9%), szkołę (15,8%). Ponadto wskazali także inne źródła, które umożliwiły im zdobycie wiedzy na temat zabytków w mieście:

Zwiedzanie z przewodnikiem

Z prasy lokalnej

Z opowiadania przewodnika

Nie znam

Przewodnicy,

Opowieści mieszkańców

Mieszkam na osiedlu Piaski

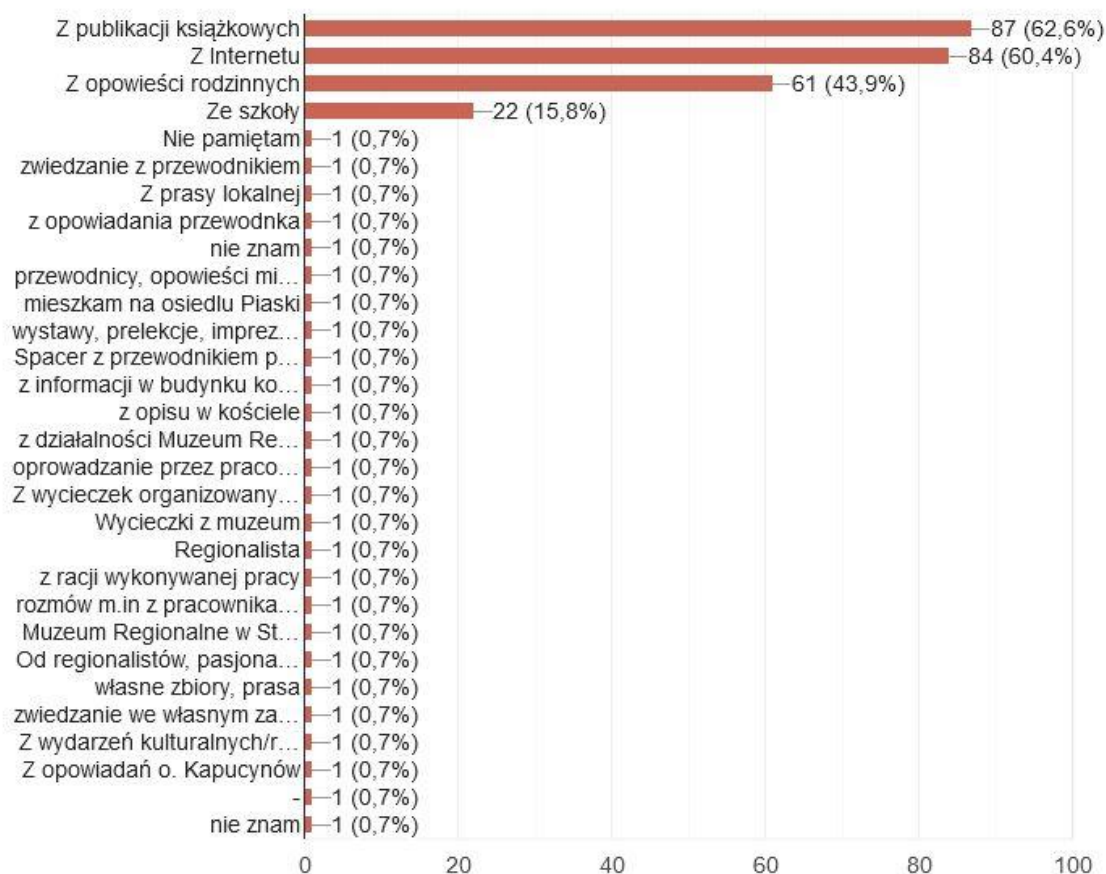
Wystawy, prelekcje, imprezy muzeum

Spacer z przewodnikiem po Rozwadowie
 Z informacji w budynku kościoła
 Z opisu w kościele
 Z działalności Muzeum Regionalnego
 Orowadzanie przez pracowników Muzeum Regionalnego
 Z wycieczek organizowanych przez Muzeum
 Wycieczki z muzeum
 Regionalista
 Z racji wykonywanej pracy
 Rozmów m.in z pracownikami Muzeum Regionalnego
 Muzeum Regionalne w Stalowej Woli
 Z opowiadań ojców kapucynów
 Wydarzeń kulturalnych i religijnych
 Od regionalistów i pasjonatów lokalnej historii- przekazy ustne
 Zwiedzanie we własnym zakresie
 Własne zbiory i prasa

Wyniki pokazuje poniższy wykres:

Wykres 7

Pytanie 5. Zaznacz skąd znasz historię tych budynków/miejsc?

Pytanie 6

W pytaniu kolejnym respondenci mieli wskazać, które historyczne budynki/miejsca są związane z historią rodziny ankietowanych. Spośród udzielonych odpowiedzi tylko 21 osób (25%), wskazało na taki związek. Najczęściej wymieniono klasztor kapucynów Zamek Lubomirskich, dworzec kolejowy w Rozwadowie, kompleks podworski Lubomirskich, rynek rozwadowski, budynek Sokola, budynek dawnego sądu. W jednej wypowiedzi pojawił się również zabytkowy obiekt spoza Stalowej Woli. Poniższa tabela prezentuje rodzaje uzyskanych odpowiedzi:

Tabela 1 (strona 1)

6. Czy te budynki/miejsca są związane z historią Twojej rodziny? Jeśli, tak wskaż które. ▼	
1	zamek Lubomirskich, cmentarz rozwadowski, dworzec kolejowy w Rozwadowie,
2	nie wiem
3	nie są związane
4	nie
5	kompleks podworski Lubomirskich
6	klasztor kapucynów, cmentarz rozwadowski, budynek Sokola, dworzec kolejowy w Rozwadowie, rynek rozwadowski
7	klasztor kapucynów, cmentarz rozwadowski, budynek sokola, budynek dawnego sądu, dworzec kolejowy, rynek rozwadowski, Zamek Lubomirskich, kompleks podworski Lubomirskich
8	dworzec PKP
9	cmentarz rozwadowski, rynek rozwadowski, klasztor kapucynów
10	budynek sokola
11	W ochronce przebywała moja babcia z Pława
12	Tak/zamek Lubomirskich/cmentarz rozwadowski
13	Tak, cała moja młodość
14	Sokół
15	Park w Charzewicach
16	Nie wiem
17	Nie są związane
18	Nie dotyczy
19	Nie bezpośrednio, ale mieszkam przy parku w Charzewicach, także czuję związek emocjonalny i sentymentalny z kompleksem podworskim Lubomirskich w parku.
20	Nie

Tabela1 (strona 2)

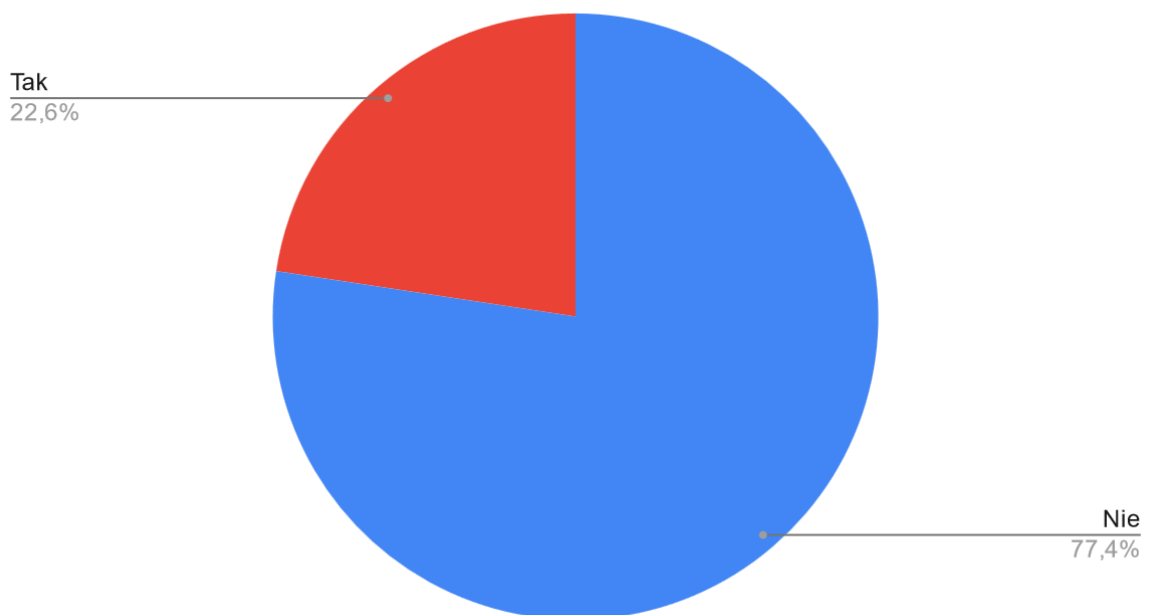
6. Czy te budynki/miejsca są związane z historią Twojej rodziny? Jeśli, tak wskaż które. ▼	
21	NIE
22	Kompleks Podworski Lubomirskich
23	Klasztor
24	Ja pochodzę z Rozwadowa i Charzewic więc te obiekty znam z dzieciństwa i z opowieści rodziców.
25	Dworzec PKP, budynek Sokoła
26	Dworek w Kotowej Woli
27	Cmentarz i ochronka
28	Budynek sokoła-"Ronita", Stacja Rozwadów
29	-
30	-
31	, park w Charzewicach, rynek w Rozwadowie

Pytanie 7

W pytaniu siódmym ankietowani wskazali znajomość opowieści rodzinnych lub ciekawostek historycznych dotyczących tych budynków/miejsc, z którymi nie spotkali się wcześniej w opracowaniach historycznych, szkole ani w Internecie. Taką znajomość potwierdziło tylko 22,6 % ankietowanych, co obrazuje poniższy wykres:

Wykres 8

Pytanie 7. Czy znasz opowieści rodzinne lub ciekawostki historyczne dotyczące tych budynków/miejsc, z którymi nie spotkałeś się wcześniej w opracowaniach historycznych, szkole ani w Internecie?

Pytanie 8

W ostatnim punkcie osoby ankietowane mogła podzielić się znanymi opowieściami rodzinnymi lub ciekawostkami historycznymi dotyczącymi tych budynków/miejsc, które powinny być wyróżnione w ścieżce EKOpunktów informacji o lokalnym dziedzictwie Stalowej Woli. Tylko 46 osób spośród ankietowanych wskazało taką możliwość. Poniższa tabela wskazuje rodzaje uzyskanych odpowiedzi:

Tabela 2

8. Tutaj możesz podzielić się znanymi Ci opowieściami rodzinnymi lub ciekawostkami historycznymi dotyczącymi tych budynków/miejsc, które powinny być wyróżnione w ścieżce EKOpunktów informacji o lokalnym dziedzictwie Stalowej Woli.	
1	?
2	Sądzę, że trasy turystyczne powinny obejmować również budynki z okresu modernizmu i ostatniego zdefiniowanego stylu architektonicznego-socrealizmu
3	W parku w Charzewicach był basen oraz rzeka, pływali tam łódkami prze IIWS.
4	Nie znam
5	Nie mam
6	Brak informacji
7	nie znam
8	-
9	budynek Sokola powinien być wyróżniony według mojej rodziny
10	solidność przedwojennych budowniczych
11	Nie znam takich.
12	Nie dotyczy
13	nie
14	Pracując w PKP zbierałam sztukę, materiały i nie tylko z zakresu historii kolei. Znana mi jest historia lokomotywy TY2-16 w czasie stanu wojennego
15	Punkty związane z przyrodą np. drzewa w kompleksie Charzewice, czy topole na bloniach itp.
16	W budynku "Sokola" - "Ronity" - tato aktywnie uczestniczył w życiu kulturalnym, organizował dyskoteki, brał udział w zajęciach fotograficznych i innych. Należał do Młodzieżowej Rady Klubu Ronita
17	Niestety nie pamiętam dokładnych opowieści, mój dziadek jak byłam bardzo mała często opowiadał historie ze swojej młodości związane z Charzewicami i kompleksem w parku, aczkolwiek nic konkretnego nie pamiętam.

Podsumowanie wniosków z analizy danych, uzyskanych w ankiecie

- Wypełnieniem ankiety zainteresowane były głównie osoby w wieku 30-60 lat oraz powyżej 61 lat i starsze. Zdecydowana większość ankietowanych to osoby z wyższym wykształceniem; zdecydowaną większość osób wypełniających ankietę stanowiły kobiety. W ankiecie wzięli udział nie tylko mieszkańcy miasta Stalowa Wola, do których ankietą była kierowana, ale także osoby spoza miasta, dla których Stalowa Wola może stać się miejscem wycieczek turystycznych. W grupie ankietowanych tylko część urodziła się w Stalowej Woli. Wskazane grupy mogą być w przyszłości głównymi użytkownikami Ekopunktów.
- Z zebranych w ramach ankiety danych wynika, że niemal wszyscy ankietowani zadeklarowali znajomość historycznych miejsc i zabytkowych budynków w Stalowej Woli. Znajomość historii konkretnych obiektów przedstawiała się jednak w zróżnicowany sposób. Mniej niż ¼ respondentów zadeklarowała znajomość opowieści rodzinnych i ciekawostek na ich temat. Na główne źródło informacji o zabytkach wskazywano publikacje książkowe, Internet, opowieści rodzinne, ale ważnym sposobem pozyskiwania wiedzy było korzystanie z wycieczek. Niezbyt wysoka

znajomość historii niektórych obiektów jest sygnałem do zintensyfikowania wokół nich działań edukacyjnych.

- Najbardziej popularne wśród ankietowanych obiekty, które uważano za godne zaznaczenia na tworzonej ścieżce na terenie osiedli Charzewice, Rozwadów i dawna wieś Pławo to: klasztor kapucynów, Zamek Lubomirskich, dworzec kolejowy w Rozwadowie, kompleks podworski Lubomirskich, Rynek rozwadowski, budynek Sokoła, budynek dawnego Sądu, kirkut (cmentarz żydowski). Ankietowani wyrazili również swoją opinię dotyczącą innych miejsc, wartych zaznaczenia, które wykraczały poza wskazany w ankiecie zasięg, co wskazywać może na potrzebę rozwinięcia w przyszłości inicjatywy Ekopunktów informacji o lokalnym dziedzictwie Stalowej Woli o kolejne osiedla. Powyższe preferencje pokazują obszary zainteresowań badanych, na które warto byłoby zwrócić uwagę przy tworzeniu oferty edukacyjnej i turystycznej w mieście.
- Ankietowani ponadto wskazując na źródła poznawania historii zwrócili uwagę na osoby przewodników i pasjonatów oraz organizowanie wycieczek muzealnych, co może wskazywać na preferowanie w przyszłości kierunki działań edukacji historycznej w plenerze, także w oparciu o powstające Ekopunkty.

Oprac. Elżbieta Skromak